

[Finansministeren.]

led i den økonomiske politik. Man har da også set, hvorledes finanspolitikken, sådan som den er blevet udformet ved de senere års forskellige politiske forlig, ikke har været baseret på finanslovforslagets driftsbudget, men på overslag over den samlede statsfinansielle stilling. Man har herved lagt vægt på forskydningerne i de samlede indtægter og udgifter og det såkaldte „reelle“ overskud til forskel fra de mere formelle tal, man direkte har kunnet aflæse af budget og regnskab. Det må anses for en stor forbedring, at selve budgetopstillingen nu er tilpasset efter dette krav, således at der fremover ikke bliver nogen sondring mellem det „formelle“ og det såkaldte „reelle“ overskud.

Medtagelsen af statens anlægsudgifter blandt udgifterne må også ses på denne baggrund, idet ændringer i statens anlægsvirksomhed som bekendt indvirker på den samlede økonomiske aktivitet. Med samme formål for øje har man på forslaget § 26 givet et samlet budget for vejpengene og på § 28 samlet alle andre tilskud til kommunale og private anlægsarbejder, tilskud, som hidtil har været bogført på de enkelte driftsparagraffer eller på beskæftigelsesfonden.

Udover disse mere principielle ændringer er der gennemført forskellige mindre forandringer for at forenkle budgetopstillingen. Således vil man fremtidig kun beregne forrentning og afskrivning på de anlæg, der tilhører statsbanerne, postvæsenet og de øvrige statsvirksomheder, på § 2. Endvidere er rentekontoen blevet rensset for en række posteringer af rent bogholderimæssig art.

Det overskud på drifts- og anlægsbudgettet, som nu er anført på forslaget, skulle give udtryk for, hvorledes statsfinanserne som helhed påvirker den økonomiske aktivitet. Jeg vil dog benytte lejligheden til at advare mod en for håndfast fortolkning af dette overskud. De forskellige skatter har forskellig virkning på forbruget, og på udgiftssiden må det også tages i betragtning, at øgede udgifter til f. eks. aldersrente og byggearbejder indvirker forskelligt på produktionens omfang og retning. Overskuddet kan derfor aldrig give andet og mere end et groft udtryk for statsfinansernes almindelige økonomiske virkninger.

Lad mig til slut understrege, at den nye opstilling ikke tilsidesætter de bestemmelser

om fonds og henlæggelser, som hidtil har været gældende. Efter at overskuddet på drifts- og anlægsbudgettet er opgjort, er som hidtil de lovmæssigt fastsatte beløb overført til fonds og henlæggelser, således at kun det herefter resterende beløb indgår i den almindelige statsformue. Disse særlige overførsler fra drifts- og anlægsbudgettet til de forskellige formue- og kapitalkonti er også vist i den indledende oversigt på finanslovforslaget.

Arbejdet med at reformere statsbudgettet vil nu blive fortsat bl. a. derved, at opstillingen af de enkelte ministeriers regnskaber systematiseres og forenkles.

Omlægningen af budgetopstillingen vil gøre det lettere for offentligheden at orientere sig om den statsfinansielle stilling. Jeg har derfor lagt vægt på at få dette arbejde fremskyndet, og det er mit håb, at denne mere realistiske opstilling vil give et bedre grundlag for debatten om finanspolitikken.

I forbindelse hermed vil jeg gerne fremhæve et andet forhold, som også er af betydning for vurderingen af det nye statsbudget, nemlig tillægsbevillingernes størrelse. Skal den nye opstilling give et nogenlunde nøjagtigt udtryk for den finansielle situation, forudsætter det, at beløbene ikke senere forrykkes gennem omfattende tillægsbevillinger.

Det følger af sagens natur, at man på indeværende tidspunkt kun kan give en relativt summarisk vurdering af indtægterne i næste finansår. Man kender endnu kun i grove træk indkomstudviklingen i indeværende år, som vil blive bestemmende for indkomstskattens provenu, og endnu større usikkerhed knytter sig til niveauet for produktion og beskæftigelse i næste finansår, som vil bestemme afgiftsprovenuerne. Der er derfor også fast praksis for, at der foretages en ny vurdering i forårsmånederne, når skattepolitikken skal fastlægges, og det må naturligvis også ske i år.

På udgiftssiden gør tilsvarende forhold sig ikke i samme grad gældende, men der knytter sig naturligvis dog ofte betydelig usikkerhed til bedømmelsen af de enkelte udgifter — det kan f. eks. dreje sig om refusion af kommunale udgifter, hvis størrelse ikke på forhånd er kendt, eller om tempoet i udførelsen af større anlægsarbejder. Jeg lægger stor vægt på, at de enkelte